

Udskriftsdato: 14. december 2025

KEN nr 9378 af 15/02/2001 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse U-5-01 om anerkendelse - ulykkestilfælde - akustisk traume - alarm - hyl - høreskade - tinnitus - arbejdsskade

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 103467-99106564-00

Ankestyrelsens principafgørelse U-5-01 om anerkendelse - ulykkestilfælde - akustisk traume - alarm - hyl - høreskade - tinnitus - arbejdsskade

Resume:

Ankestyrelsen har behandlet spørgsmålet om en akustisk påvirkning opfyldte betingelserne for at kunne anerkendes som ulykkestilfælde.

Ved et ulykkestilfælde i lovens forstand forstås en tilfældig, af den sikredes vilje uafhængig, pludselig udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af dette til følge.

Ved akustiske traumer er der særlige forhold, der gør sig gældende, nemlig spørgsmålet om, hvornår er en lyd kraftig nok til, at kunne betragtes som en skadelig indvirkning/påvirkning.

Meget kortvarige lydtryk op til 110-120 dB peak SPL kan ikke betragtes som akustiske traumer.

Meget kortvarige lydtryk fra 120-140 dB peak SPL kan give forbigående påvirkning af hørelsen, men sjældent varig hørenedsættelse. Der er således tale om et grænseområde for akustiske traumer.

Meget kortvarige lydtryk over 140 dB peak SPL kan give varig hørenedsættelse af større eller mindre omfang.

Følgerne vil være diskantnedsættelse med et såkaldt dip ved enten 4.000 eller 6.000 Hz. Alt efter traumets sværhedsgrad (energiindhold) kan også 3.000, 5.000, 7.000 og 8.000 Hz blive skadet. I meget svære tilfælde kan andre frekvensområder blive påvirket.

I modsætning til sagerne i SM U-13-00, hvortil der henvises, rejste de to sager ikke et dokumentationsproblem, idet arbejdsgiveren kunne dokumentere, at lydtrykket havde været ca. 94 dB ved de anmeldte hændelser.

I de 2 sager ansås det for dokumenteret, at der ikke havde været tale om en udefra kommende påvirkning, der opfyldte betingelsen i 1. del af ulykkesdefinitionen.

For så vidt angår 2. del af ulykkesdefinitionen, var angivelse af tinnitus og andre varige eller blot

forbigående gener som smerter, utilpashed, svimmelhed etc. i umiddelbar forbindelse med traumet derfor uden betydning.

I sag nr. 1 lagde Ankestyrelsen ved afslag på anerkendelse vægt på, at der ikke havde været tale om transient støj, det vil sige skud og lignende, og at lydstyrken ikke havde været tilstrækkelig høj (120dB eller højere).

Den i sagen angivne lydstyrke på 93,9 dB lå inden for den af Arbejdstilsynet tilladte grænseværdi, forudsat at den daglige støjudsættelse ikke oversteg 1 time.

Hændelsen havde endvidere efter de foreliggende lægelige oplysninger ikke medført skade af et sådant omfang, at der var sket en audiologisk målbar ændring i forhold til tidligere audiogram eller normal-hørekurve korrigeret for alder.

For at det kan antages, at øresneglen (cochlea) har været udsat for en påvirkning, der er tilstrækkelig til at udløse tinnitus, kræves der efter praksis, at der foruden et relevant traume foreligger en relevant

og sikker audiologisk målbar ændring i audiogram (både med hensyn til frekvens og side i forhold til traumet) i forhold til det andet øre eller i forhold til tidligere audiogram eller normal hørekurve korrigeret for alder.

Det var derfor ud fra en lægelig vurdering ikke sandsynligt, at sikredes tinnitus skulle være fremkaldt af alarmer. Tinnitus er en ikke-objektiverbar lydhallucination, der opstår spontant. Hvis man definerer tinnitus som øresusen i mere end 5 minutter, har ca. 15% af normalthørende tinnitus, heraf ca. 3% generende.

I sag nr. 2 lagde Ankestyrelsen ved afslag på anerkendelse efter lovens § 9, nr. 1, vægt på, at der ikke havde været tale om transient støj, det vil sige skud og lignende, og at lydstyrken ikke havde været tilstrækkelig høj (120dB eller højere).

Den i sagen angivne lydstyrke på 94,2 dB i lå inden for den af Arbejdstilsynet tilladte grænseværdi på 97 dB, forudsat at den daglige støjudsættelse ikke oversteg 8 time.

Hændelsen havde endvidere efter de foreliggende lægelige oplysninger ikke medført skade af et sådant omfang, at der var sket en audiologisk målbar ændring i forhold til tidligere audiogram eller normal-hørekurve korrigeret for alder.

Love:

Lov om sikring mod følger af arbejdsskade - lovbekendtgørelse nr. 943 af 16. oktober 2000 - § 9, nr. 1 og § 9, nr. 2

Sagsfremstilling 1:

Sag nr. 1 - 103467-99

En nu 52-årig operatør var den 24. oktober 1998 under sit arbejde udsat for, at en brandalarm pludseligt gik i gang.

Af bilag til anmeldelsen fremgik bl.a., at de tekniske data over alarmgiverne foreskriver en lydstyrke på 102-108 dBA på 1 meters afstand. Lydtrykket i det kontor, hvor sikrede befandt sig, var målt til 93,9 dBA.

I lægeerklæring I var det oplyst, at sikrede søgte speciallæge i øre-, næse- og halssygdomme i november 1998, hvor hun bl.a. oplyste, at hun havde været udsat for en brandalarm i en 8 time. Ved undersøgelsen fik sikrede konstateret pæne trommehinder og normale trykforhold. Som diagnose blev

angivet tinnitus.

Der forelå i sagen 2 audiogrammer, der var taget af speciallæge i øre-, næse- og halssygdomme i november 1998 og december 1998. Det fremgik bl.a. heraf, at sikrede siden traumet havde haft voldsom høj kimen, specielt i højre øre, og at hun ikke havde bemærket nedsat hørelse. Ved kontrollen i december 1998 havde hun stadig øresusen.

Arbejdsskadestyrelsen anerkendte ved afgørelse af 14. april 1999 en anmeldt hændelse, der var overgået sikrede som en arbejdsskade efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade.

Arbejdsskadestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at sikrede under sit arbejde var udsat for en pludselig og uventet skadelig påvirkning, da hun opholdt sig nær en brandalarm (94 dB) i en 8 time.

I klagen anførte sikredes arbejdsgiver bl.a., at et lydtryk på 93,9 dB fra en alarm ikke kan betegnes som et traume, idet der ikke var tale om udsættelse for transient støj. Lydenergien (tryk x tid) fandtes således ikke at have haft et omfang, der kunne forårsage en skadelig påvirkning af hørelsen.

Til brug for sagens behandling anmodede Ankestyrelsen ved brev af 28. december 1999 Arbejdsskadestyrelsen om en uddybende begrundelse for den trufne afgørelse af 14. april 1999.

Arbejdsskadestyrelsen meddelte ved brev af 31. januar 2000, at det efter fornyet drøftelse med styrelsens lægekonsulenter kunne oplyses, at tilfældet vel rettelig burde have været afvist, idet der ikke var tale om transient støj, det vil sige skud og lignende, og lydstyrken havde ikke været tilstrækkelig høj (120dB eller højere). Den i sagen angivne lydstyrke på 93,9 dB lå inden for den af Arbejdstilsynet tilladte grænseværdi, forudsat at den daglige støjudsættelse ikke oversteg 1 time.

I brev af 6. marts 2000 anførte sikrede bl.a., at hun ikke kunne se hvilken anden grund, der så skulle være til, at hendes tinnitus skulle være opstået. Fakta var, at hun ikke før den 24. oktober 1998 havde nogen hyletone i sine ører.

Under sagens behandling indhentede Ankestyrelsen bl.a. oplysninger fra en Høreklinik på et sygehus, hvor sikrede havde fået taget audiogram i januar 1999 og hjernestammeaudiometri i september 1999.

Afgørelse:

Den anmeldte hændelse kunne ikke anerkendes som en arbejdsskade efter lovens § 9, nr. 1, om ulykkestilfælde eller lovens § 9, nr. 2, om kortvarig skadelig påvirkning.

Begrundelsen for, at tilfældet ikke kunne anerkendes efter § 9, nr. 1, var, at det efter beskrivelsen af hændelsesforløbet i sagen ikke var godtgjort, at der havde været tale om et ulykkestilfælde i lovens forstand.

Ved ulykkestilfælde i lovens forstand forstås en tilfældig, af den sikredes vilje uafhængig, pludselig udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af dette til følge.

Begrundelsen for, at tilfældet heller ikke kunne anerkendes efter lovens § 9, nr. 2, om skadelige påvirkninger af højst 5 dages varighed, der skyldtes arbejdet eller de forhold, hvorunder dette foregik, var, at det efter beskrivelsen af hændelsesforløbet i sagen ikke var godtgjort, at sikrede havde været

udsat for en ekstraordinær skadelig belastning, da hun i en § time opholdt sig nær en brandalarm (94 dB), der pludseligt var gået i gang.

Efter Ankestyrelsens praksis kan en kortvarig skadelig påvirkning, jf. lovens § 9, nr. 2 anerkendes, når der er sandsynliggjort en påvirkning, der må anses at være usædvanlig og ekstraordinær i forhold til sikredes normale arbejde. Efter praksis kræves der som udgangspunkt en fysiske påvirkning, der har været mindst 3-4 timer. I praksis har dette udgangspunkt konkret været fraveget i tilfælde, hvor der har været tale om en ekstraordinært belastende, uvant og usædvanlig påvirkning i forhold til sikredes almindelige arbejde.

Ved afgørelsen lagde Ankestyrelsen vægt på, at der ikke havde været tale om transient støj, det vil sige skud og lignende, og at lydstyrken ikke havde været tilstrækkelig høj (120dB eller højere).

Den i sagen angivne lydstyrke på 93,9 dB lå inden for den af Arbejdstilsynet tilladte grænseværdi, forudsat at den daglige støjudsættelse ikke oversteg 1 time.

Hændelsen havde endvidere efter de foreliggende lægelige oplysninger ikke medført skade af et sådant omfang, at der var sket en audiologisk målbar ændring i forhold til tidligere audiogram eller normal-høre-

kurve korrigeret for alder. Det seneste audiogram af 21. januar (september) 1999 lå indenfor normalområdet, og skelneevnen var 100%.

For at det kan antages, at øresneglen (cochlea) har været udsat for en påvirkning, der er tilstrækkelig til at udløse tinnitus, kræves der efter praksis, at der foruden et relevant traume foreligger en relevant og sikker audiologisk målbar ændring i audiogram (både med hensyn til frekvens og side i forhold til traumet) i forhold til det andet øre eller i forhold til tidligere audiogram eller normal hørekurve korrigeret for alder.

Det var derfor ud fra en lægelig vurdering ikke sandsynligt, at sikredes tinnitus skulle være fremkaldt af alarmen. Tinnitus er en ikke-objektiverbar lydhallucination, der opstår spontant. Hvis man definerer tinnitus som øresusen i mere end 5 minutter, har ca. 15% af normalthørende tinnitus, heraf ca. 3% generende.

Ankestyrelsen ændrede således Arbejdsskadestyrelsens afgørelse.

Sagsfremstilling 2:

Sag nr. 2 - 106564-00

En nu 56-årig telefonist fik den 21. februar 2000 under sit arbejde et opkald ind, som begyndte med et højt hyl i højre øre. Sikrede ekspederede kunden færdig.

Af et bilag til anmeldelsen fremgik, at sikrede den 21. februar 2000 kl. 15.45 var så uheldig at modtage et støjopkald. Optagelsen blev analyseret på sikredes arbejdsgivers lydlaboratorium. Resultatet viste bl.a. at varigheden af støjen var 1 sekund, og at støjen da den var højest, lå på 94,2 dB.

Arbejdsskadestyrelsen havde ved afgørelse af 24. januar 2000 anerkendt et tidligere anmeldt tilfælde den 16. august 1999 som en arbejdsskade efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade. Der blev ved anerkendelsen lagt vægt på, at sikrede under sit arbejde som telefonist var udsat for en pludselig

og uventet skadelig påvirkning, da hun under en telefonekspedition fik en høj hylende tone i ørerne, hvorved der opstod susen for ørerne.

I lægeerklæring II, modtaget i Arbejdsskadestyrelsen den 1. august 2000 fra speciallæge i øre-næse-hals-sygdomme var det oplyst, at sikrede første gang fik et hyl i ørerne den 16. august 1999 kl. 10.15. Det var meget højfrekvent og var i højre øre. Den 18. august 1999 blev der lavet fuldstændig høreprøvestatus. Således blev der taget audiometri, SRT og taleaudiometri. Sikrede fik senere den 21. februar 2000 en hyletone i begge ører, og siden var sikredes hørelse blevet klart forværret. Udover dette har sikrede konstant ørepine. Efter speciallægens opfattelse var der efter den anden støjpåvirkning sket en klar forværring i sikredes sensorineurale høretab. Ved otomikroskopi var der normale forhold på begge sider. Endvidere var der ved taleaudiometri 0/0% ved 60/65 dB minus støj.

Ved afgørelse af 12. juli 2000 fandt Arbejdsskadestyrelsen, at der den 21. februar 2000 ikke var tale om en ulykke, som var omfattet af loven.

Arbejdsskadestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at den angivne lydpåvirkning efter en lægelig vurdering ikke var tilstrækkelig til at give varig høreskade.

Ved denne vurdering lagde Arbejdsskadestyrelsen til grund, at sikredes arbejdsgiver havde oplyst, at sikrede den 21. februar 2000 fik en høj hyletone i højre øre. Varigheden af støjen var 1 sekund og lå maksimalt på 94,2 dB.

I klagen blev det bl.a. gjort gældende, at sikrede var udsat for en pludselig og uventet skadelig påvirkning, da hun under ekspedition fik en kraftig hyletone i ørerne, der umiddelbart medførte smerter.

Sikredes advokat havde vedlagt og henvist til lægeerklæring II, der var udarbejdet af en speciallæge i øre-næse-halssygdomme i begyndelsen af juni 2000 til brug for en tidligere arbejdsskadesag. Det fremgik af erklæringen, at der var sket en klar forværring i sikredes sensorineurale høretab i forbindelse med støjpåvirkningen den 21. februar 2000. Det fremgik endvidere af erklæringen, at sikrede havde konstant ørepine. Endelig havde sikrede susen/støj for ørerne, og hun led ofte af svimmelhed.

Det blev således gjort gældende, at sikrede ved hændelsen den 21. februar 2000 pådrog sig en varig høreskade, og at hændelsen derfor skulle anerkendes som en arbejdsskade.

Afgørelse:

Den anmeldte hændelse kunne ikke anerkendes som en arbejdsskade efter lovens § 9, nr. 1, om ulykkestilfælde.

Begrundelsen for, at tilfældet ikke kunne anerkendes efter § 9, nr. 1, var, at det efter beskrivelsen af hændelsesforløbet i sagen ikke var godtgjort, at der havde været tale om et ulykkestilfælde i lovens forstand.

Ved ulykkestilfælde i lovens forstand forstås en tilfældig, af den sikredes vilje uafhængig, pludselig udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af dette til følge.

Ved afgørelsen lagde Ankestyrelsen vægt på, at der ikke havde været tale om transient støj, det vil sige skud og lignende, og at lydstyrken ikke havde været tilstrækkelig høj (120dB eller højere). Den i sagen angivne lydstyrke på 94,2 dB lå inden for den af Arbejdstilsynet tilladte grænseværdi på 97 dB, forudsat at den daglige støjudsættelse ikke oversteg 8 timer.

Hændelsen havde endvidere efter de foreliggende lægelige oplysninger ikke medført skade af et sådant omfang, at der var sket en audiologisk målbar ændring i forhold til tidligere audiogram eller normal-hørekurve korrigeret for alder. Fra 1. audiogram af 18. august 1999 til 3. audiogram af 8. juni 2000 var hørelsen stort set uændret. Den beskedne ændring af luftledningen fra 2. audiogram af 10. september 1999 til 3. audiogram af 8. juni 2000 på ca. 10 dB lå indenfor måleusikkerheden ved denne type målinger.

Ankestyrelsen tiltrådte således Arbejdsskadestyrelsens afgørelse.